

9.1 Muur- en vloertegels plaatsen

Materiaallijst

TEGELSNIJDER

Het hardmetalen wielje wordt tegen de tegel vastgezet. Door het wielje te bewegen maakt u een kras in de zichtzijde van de tegel.

PAPEGAAIEBEKTANG

Ze wordt gebruikt voor het uitknippen van gaten in een tegel, en voor het afbreken van smalle tegelstroken.

WATERPAS + REILAT

Met behulp van beide instrumenten kunt u een vlak op haar waterpas stand nagaan. Kies een waterpas van minstens 60 cm.

SCHIETLOOD + SMETLIJN

Met beide kunt u feilloos een loodrechte lijn op de wand trekken.

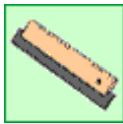
RUBBER HAMER

Aankloppen met een rubber hamer veroorzaakt geen beschadiging van de tegels.

GETANDE PLAKSPAAN/TRUWHEEL

Kies bij voorkeur een model met een blad in roestvrij staal.

RUBBER TREKKER (VOEGRUBBER)

Voor het invoegen van vloertegels werkt een model op een steel handiger.

HAAKSE SLIJPER

Kies de diverse schijven in functie van de aard van het materiaal en de dikte van de tegels.

SPIJTKOKER MET SILICONE

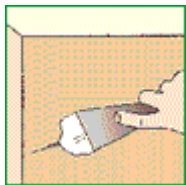
Met behulp van een plunjer wordt de silicone uit de koker gespoten.

BESCHERMKLEDIJ

Bescherm uw handen met handschoenen, uw knieën met kniebeschermers en uw ogen met een stofbril.

Muren: voorbereiding

GATEN EN BARSTEN

Putjes in muren hoeven geen behandeling. Grotere gaten en barsten wel. Verwijder loszittende delen (met een driehoekige schraper) en vul op met een elastisch vulmiddel. Op grotere barsten en in hoeken brengt u eventueel een papierband aan, bovenop het vulmiddel. Werk af met een vulmiddel en schuur effen.

BEHANG

Behangpapier is geen goede ondergrond voor het plaatsen van tegelwerk. Het gewicht van de tegels riskeert immers het papier af te trekken. Met een behangstripper of afstoomapparaat is het verwijderen van het behang evenwel snel gebeurd. Verwijder alle resten en stof. Een propere muur is immers vereist.

VERF

Een derde vereiste is dat de muren vetvrij moeten zijn. Was geschilderde muren af (met een detergent van het type St.-Marc), om ze te ontvetten. Schuur ze daarna op met schuurpapier van een grove korrel (vooral bij lakken). Dit bevordert de hechting. Steek ook alle loszittende verf af.

POREUZE WANDEN

Om te voorkomen dat erg poreuze ondergronden (pleister, baksteen, vochtwerende spaanplaat) te veel het vocht uit de tegellijm opzuigen (wat de kleefkracht ervan zou verminderen), worden ze met een primer ingestroken. Ook beton en cement worden met een voorstrijkmiddel behandeld.

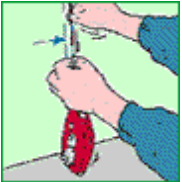

VOCHTIGE MUREN

Ga de precieze oorzaak van het vocht na (opstijgend vocht, lek in een leiding, zoutvorming,...) en pas de geschikte behandeling toe (injectie, herstelling van het lek, uitstrijken van een vochtsherm, wegborstelen van salpeter,...). Zoniet zal het vocht het tegelwerk aantasten.

Muur: plaatsing

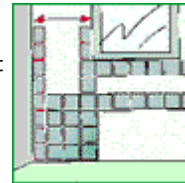

VERTREKPUNT

Trek op de muur een loodlijn, op de middenas van de muur. Gebruik hiertoe een schietlood en smetlijn. Begin niet zomaar vanuit de hoek van een ruimte. U bent immers nooit zeker dat de hoek perfect haaks is. Bovendien reserveert u de gesneden tegels voor de hoek waar de snede minder zichtbaar is. Voorzie altijd 10% tegels meer.

UITZETTEN EN VERDELEN

Maak vooraf een betegelingsplan, waardoor u het aantal te snijden tegels kunt beperken, een symmetrische indeling van de betegeling kunt beogen (bv. rond ramen) en ook kunt vermijden dat u met heel kleine resttegels zit. Bepaal de voegbreedte, gaande van 2 mm (15x15cm) tot 5 à 8 (grotere tegels).

LIJM UITSMEREN

Betegelen met mortel, als hechting tussen muur en tegels, heeft de baan moeten ruimen voor het verlijmen van tegels met (watervaste) tegellijm. Breng de lijm met een lijmkam, horizontaal, in egale ruggen op de ondergrond aan. De vertanding van het plakspaan bepaalt de dikte van de lijmlaag.

TEGELS AANBRENGEN

Direct na het insmeren (per 2 rijen) plaatst u de eerste tegel gelijk met de getrokken loodlijn. Voorzie een voeg tussen de onderkant van de tegel en bv. de rand van keukenblad of bad, of ook een voorlopig aangebrachte houten lat. Als u hierop enkele voegkruisjes plat neerlegt, kunnen de tegels niet zakken.

AANKLOPPEN EN CONTROLEREN

Voor de volgende tegels brengt u voegkruisjes in, ter hoogte van de bovenste hoeken, zodat u regelmatige voegen bekomt. De voegen vangen de uitzetting van het tegelwerk op! Controleer regelmatig of alle tegels in één vlak liggen (met een alu reilat). Klop zonedig de tegels aan met een rubber hamer.

Muren: afwerking

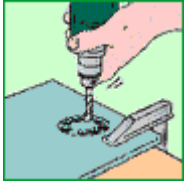
TEGELS SNIJDEN

Tegels afkorten (bv. in de hoeken) doet u met de tegelsnijder. Nadat u een snede hebt ingekrast, breekt u de tegel doormidden (op een lat of door te tikken op de achterkant). Plaats de tegels met de snijkant naar de - inspringende - hoek. Bij uitspringende hoeken gebruikt u altijd volledige tegels.

UITSPARINGEN AAN DE RAND

Uitsparingen aan de rand van een tegel krast u eerst in (met een kraspen) om ze daarna met de papegaaiebektang stukje voor stukje af te breken ("afknabbelen"). Om de randen van de snede of breuklijn glad te maken, kunt u ze afvijlen met een zoete vijl.

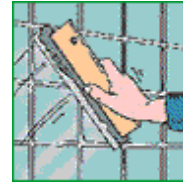

OPENINGEN IN TEGELS

Grote (cirkelvormige) openingen maken in tegels kan door, na de omtrek van de cirkel te hebben afgetekend, hierbinnen gaatjes te boren (gaatjes voorponsen en boren op laag toerental). Tik daarna het middenstuk uit de tegel en werk af met de tang.

VOEGEN AFWERKEN

Een dag na het betegelen mag u pas de voegen afwerken met voegenwit (ook kleurversies) of voegmortel. Was de voegen in met behulp van een rubber schraper. Op het ogenblik dat de specie begint te "pakken" (doorgaans reeds na enkele uren), veegt u het overtollige weg met een droge doek of spons.

AFDICHTING

Boven elk sanitair toestel (bad, lavabo,...) moet u een waterdichte voeg maken. Gebruik mastiek of silicone uit een koker (met spuitpistool). Strijk de voeg glad met de vinger, die u eerst in een zeepsopje hebt natgemaakt, of een hiertoe bestemd spateltje. Voor de afdichting bestaan er ook afwerkingsprofielen.

Vloer: voorbereiding

CHAPE GIETEN

De ondergrond moet stevig, stofvrij, droog en effen zijn. Als u zelf een chape giet, houd dan rekening met het gewicht van de chape (bovenop het gewicht van de tegels!). Werk eventueel water(afvoer)leidingen in. Leg een onderlaag van verbrokkelde stenen (15cm), hierop beton (8cm) en dan de chape (2cm).

OUDE VLOERBEKLEDING WEGNEMEN

Op oud tegelwerk kunt u een nieuwe vloer leggen (desnoods deurhoogte aanpassen). Vast tapijt, kunststof tegels, vinyl, linoleum worden wel verwijderd. Gebruik een middel met het gepaste solvent (hetzelfde als waarmee de vloerbekleding is verlijmd). Krab de bekleding weg en borstel effen en schoon.

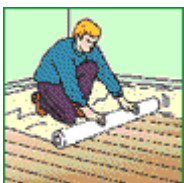
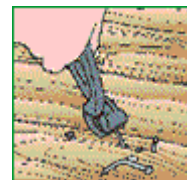

EGALISEREN

Pak kleine oneffenheden in de vloer aan (putjes bijwerken, scherpe kanten weghakken met beitel en hamer) en schuur deze plekken op. Desnoods opteert u voor het uitgieten van een zich zelf nivellerend egaliseermiddel, waarmee u een nieuwe volledig effen ondergrond bekomt (extra laag van 1mm).

PLANKENVLOER

Een oude plankenvloer kan ook dienst doen als ondergrond, als u de mortel er maar niet direct op aanbrengt (verminderde hechting, kans op vervorming). Trek uitstekende nagels uit of sla ze helemaal in, verwijder alle stof, was het hout af, ontvet met tricholethyleen en vul de spleten met houtpasta.

VOCHT

Om de oorzaak van een vochtige vloer op te sporen, legt u een doorzichtige plasticfolie op de vloer. Een wasem op het plastic verradert condensatie, vocht op de onderkant wijst op capillair opstijgend vocht of een niet voldoende gedroogde vloer. In dit geval legt u polyethyleenfolie.

Vloeren: plaatsing

ASSEN

Het oog wil dat u een rij volle tegels legt tegen de muur waarin zich de deuropening bevindt. Trek een smetlijn op de grond, haaks op de muur met de deur. Leg de tegels uit langs deze as. Reken 5mm voeg voor tegels van 10x10cm, 7mm voor 15x15, tot 20mm voor 30x30. Markeer de plaats van de laatste volle tegel. Op dit punt trekt u een lijn, haaks op de eerste. Is één van de zijmuren evenwijdig met deze lijn, vertrek dan vanuit de hoek. Zoniet trekt u een tweede as, in het midden van de ruimte, op een voeg. Dit is de startlijn. Voor ruimtes groter dan 12m², voorziet u rondom een uitzettingsvoeg (van 5mm). Reken ook altijd 10% tegels meer, teneinde onaangename verrassingen te vermijden.

VASTZETTEN OP NIEUWE CHAPE

U giet een chape uit over de totale oppervlakte van het te betegelen vlak (onvermijdelijk als er grove onregelmatigheden in de vloer zitten). De tegels worden op de chape gelegd, voordat de chape helemaal gedroogd is. Als de chape compleet vlak is, garandeert dit de vlakheid van de betegeling.

VASTZETTEN OP OUDE CHAPE

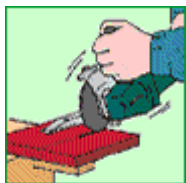
Wanneer de ondergrond in slechte staat of niet waterpas is, legt u de tegels op een mortelbed (2 à 3 delen zand per deel cement) van 1-2cm. Aligeneer de tegels met voegkruisjes en een reilat, die u per rij verplaatst. Al vorderend, controleert u de vlakheid. Klop zo nodig aan, met de rubber hamer.

VERLIJMEN

Bij een perfect vlakke vloer kunt u de tegels verlijmen. Smeer de lijm uit met een getande plakspaan of lijmkam, in vlakken van 1m² tegelijk. De lijm wordt in ribbels aangebracht. De tegels worden op dezelfde manier als hiervoor geplaatst. Leg eerst het middengedeelte, daarna de wandstroken.

Vloeren: afwerking

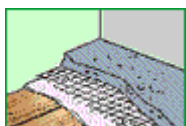
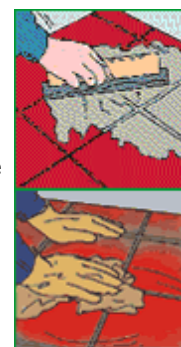

TEGELS AFKORTEN

Behalve de tegelsnijder kunt u de haakse slijper gebruiken om tegels in aardewerk af te korten. Meet precies uit hoeveel u moet afkorten en teken de snijlijn af (bijv. met behulp van een andere steen). Gebruik uiteraard een slijpschijf die aangepast is aan het materiaal van de vloertegels.

VOEGEN

Voegen gebeurt pas als de lijm of de mortel volledig droog zijn, dus na respectievelijk 12 of 24 uur. Behalve dat ze decoratief zijn, houden de voegen de tegels beter samen en vangen ze de bewegingen van de tegels op. Giet het voegmiddel uit over de vloer en was het in de voegen met een rubber trekker. Na ongeveer 2 uur kunt u eventueel met zaagsel de voegen invegen met een borstel, zodat dit het voegmiddel wat vlugger 'pakt'. Daarna veegt u de vloer af met een vochtige doek, om de 'cementsluier' (grijze vlekken op de tegels) te doen verdwijnen. Draag beschermende handschoenen.

PLANKENVLOER

Op een plankenvloer strijkt u eerst een hechtingslaag (1) uit met de rol, waarna u er een glasvezelwapening (2) op vastniet. Hierop komt een egaliseermiddel (3).

